

Obsah

	PŘEDMLUVA	10
	ZKRATKY	12
1	VÝZNAM A VÝVOJ VÝSTAVBY PŘEHRAD	13
1.1	Výstavba přehrad ve starověku	13
1.2	Výstavba přehrad v 15. až 19. století	16
1.3	Výstavba přehrad ve 20. století	18
1.4	Přehledy o výstavbě přehrad ve světě	22
1.5	Přehled výstavby přehrad v ČSSR	24
2	ZÁKLADNÍ POJMY A ROZDĚLENÍ PŘEHRAD	28
2.1	Definice, základní pojmy a účel přehrad	28
2.2	Rozdělení přehrad	29
2.2.1	Rozdělení přehrad podle hlavního stavebního materiálu	30
2.2.2	Rozdělení přehrad podle konstrukce a statického působení	31
3	PLÁNOVACÍ A PROJEKTOVÁ PŘÍPRAVA PŘEHRAD	35
3.1	Plánovací příprava	35
3.2	Projektová příprava a další dokumentace	37
4	PODMÍNKY A PODKLADY PRO PROJEKTOVÁNÍ A VÝSTAVBU PŘEHRAD	41
4.1	Účel a provoz přehrad	41
4.2	Bezpečnost přehrad	42
4.3	Vztah přehrady k přírodnímu a životnímu prostředí	43
4.3.1	Vlivy staveniště přehrady	44
4.3.2	Začlenění přehrad do prostředí	45
4.4	Stavební podmínky pro výstavbu přehrad	47
4.4.1	Morfologické podmínky	47
4.4.2	Geologické, hydrogeologické a geotechnické podmínky	48
4.4.3	Hydrologické a klimatické podmínky	48
4.4.4	Další stavební podmínky	49
4.5	Podklady pro navrhování a výstavbu přehrad	50
4.5.1	Geodetické podklady	50
4.5.2	Geologické, hydrogeologické a geotechnické podklady	51
4.5.3	Ostatní podklady	63
5	ZATÍŽENÍ PŘEHRAD	66
5.1	Zatěžovací stavy. Druhy zatížení a jejich charakteristika	66
5.2	Výpočet velikosti zatížení	67
5.2.1	Zatížení vodou	67
5.2.2	Zatížení vlastní tíhou	72

5.2.3	Zatížení ledem	72
5.2.4	Zatížení zemním a horninovým tlakem	75
5.2.5	Zatížení teplotním polem	75
5.2.6	Zatížení vyvozené objemovými změnami	76
5.2.7	Zatížení vyvolané seizmickými účinky	76
6	MODELOVÁNÍ ÚČINKŮ ZATÍŽENÍ NA PŘEHRADY	79
6.1	Účel a zásady modelování. Deterministické a stochastické modely. Vztah mezi stupněm bezpečnosti a spolehlivosti. Poruchy. Fyzikální modelování	79
6.1.1	Přetvoření, napjatost a stabilita přehrad	91
6.1.2	Dynamické účinky na přehradu	100
6.1.3	Filtrační proudění a jeho účinky. Problémy konsolidace (charakteristika a přehled úloh)	114
6.1.4	Teplotní napjatost. Vedení tepla	125
6.2	Rovinné přetvoření. Variační formulace; řešení metodou konečných prvků	128
6.3	Prostorové přetvoření. Variační formulace; řešení metodou konečných prvků	138
6.3.1	Zásady řešení betonových přehrad na skalním podloží	143
6.3.2	Zásady řešení sypaných přehrad	146
6.4	Filtrační proudění přehradním tělesem a podložím	147
6.4.1	Stacionární případ	148
6.4.2	Nestacionární případ	149
6.5	Fyzikální modely. Charakteristika. Dnešní význam	151
7	ZAKLÁDÁNÍ PŘEHRAD	154
7.1	Významné vlastnosti podloží	157
7.2	Zakládání sypaných přehrad	161
7.3	Úpravy vlastností podloží sypaných přehrad	163
7.3.1	Výměna zemin v podloží	164
7.3.2	Hlubkové zhuťování	164
7.3.3	Předběžné zatížení	167
7.3.4	Konsolidace s použitím svislých drenů	167
7.3.5	Injektování zemin	169
7.4	Zakládání betonových přehrad	171
7.5	Úpravy vlastností skalního podloží	175
7.5.1	Zpevňovací injektáž	175
7.5.2	Sanace poruchových pásem a zón	175
7.5.3	Zesílení pomocí výztuže	176
7.6	Úprava průsakových poměrů	177
7.6.1	Těsnění podloží	178
7.6.2	Odvodnění podloží	184
8	SYPANÉ PŘEHRADY	187
8.1	Podmínky výstavby a konstrukční typy zemních přehrad	187
8.1.1	Vlastnosti zemin a nepoužívanějších materiálů	189
8.1.2	Technologická hlediska	190
8.2	Konstrukční části a zásady návrhu	191
8.2.1	Homogenní zemní přehradu	195
8.2.2	Heterogenní přehradu	196
8.2.3	Přehradu s prvky budovanými z průmyslově vyráběných hmot	196
8.3	Průsaky a pole proudění	197
8.3.1	Nejjednodušší klasické výpočty průsaků tělesem přehradu	197
8.3.2	Průsak profilem se svislým nebo šikmým zemním těsněním	199

8.3.3	Průsak šikmým těsněním s předloženým kobercem	201
8.3.4	Málo propustná přehrada na propustném podloží	202
8.3.5	Metoda konečných prvků (MKP) a zvláštní podmínky proudění	203
8.3.6	Zkoumání poměrů proudění na modelech	206
8.4	Výpočty stability a spolehlivosti sypaných přehrad	207
8.4.1	Metody mezí rovnováhy	207
8.4.2	Pravděpodobnostní přístup k řešení stability svahů	213
8.4.3	Spolehlivost návrhu, rizika a stupeň bezpečnosti	216
8.5	Těsnicí prvky sypaných přehrad	220
8.5.1	Střední zemní těsnění	221
8.5.2	Svahové (návodní) zemní těsnění	224
8.5.3	Střední (vnitřní) těsnění betonové, železobetonové a asfaltobetonové	226
8.5.4	Plášťové těsnění betonové, železobetonové a asfaltobetonové	226
8.5.5	Těsnění s využitím fólií z plastů	231
8.6	Vnitřní stabilita zemin a poruchy na přehradách	233
8.6.1	Ztekucení zemin proudící vodou	235
8.6.2	Ztekucení seizmickými účinky	236
8.6.3	Sufóze	239
8.6.4	Eroze zemin	240
8.6.5	Hydraulické prolomení	240
8.6.6	Hydraulické trhání a separace zemin	241
8.6.7	Poruchy vnitřní stability na zemních hrázech	241
8.6.8	Reologické vlastnosti a potrhání zemin	243
8.6.9	Destabilizace zemin zplastizováním	245
8.7	Ochranné prvky: drény, filtry, opevnění; konstrukční detaily	246
8.7.1	Funkce aktivních protiprůsakových opatření	246
8.7.2	Drény, drenážní paty a plošné drény	247
8.7.3	Drenážní a odlehčovací studny, vrtané drény	247
8.7.4	Zemní filtry	249
8.7.5	Filtry a drény z geotextilií	251
8.7.6	Opevnění a ochrana svahů	253
8.7.7	Koruna a její prvky	258
8.8	Opravy, rekonstrukce a zvyšování sypaných přehrad	259
8.9	Kamenité přehrady	262
8.9.1	Technologie výstavby kamenitých přehrad	269
8.9.2	Rozvoj výstavby kamenitých přehrad v ČSSR a v zahraničí	270
8.10	Výstavba sypaných přehrad	272
8.10.1	Zhutňování soudržných zemin	274
8.10.2	Zhutňování nesoudržných zemin	278
8.10.3	Zhutňovací zkoušky	280
8.11	Zhodnocení sypaných přehrad	282
9	NAPLAVOVANÉ PŘEHRADY A HRÁZE ODKALIŠŤ	284
9.1	Technologie naplávání	285
9.1.1	Materiál naplávaných přehrad a odkališť	285
9.1.2	Postup naplávání	288
9.2	Naplávané přehrady	289
9.2.1	Příklady vybudovaných naplávaných přehrad	291
9.2.2	Zhodnocení naplávaných přehrad	292
9.3	Odkaliště	293
9.3.1	Základní typy odkališť	294

9.3.2	Kalovody	298
9.3.3	Hráze odkališť	299
9.3.4	Drenážní prvky hrázi odkališť	303
9.3.5	Odběrná a jiná funkční zařízení	305
9.3.6	Odkaliště a provoz závodu	307
9.3.7	Vztah odkaliště k přírodnímu a životnímu prostředí	308
9.3.8	Likvidace a rekultivace odkališť	310
10	BETONOVÉ A ZDĚNÉ PŘEHRADY	311
10.1	Základní přehradní typy	311
10.2	Konstrukční materiály	316
10.2.1	Přehradní beton	316
10.2.2	Zdivo z lomového kamene	331
10.3	Konstrukční prvky betonových přehrad	333
10.3.1	Těsnění dilatačních spár	333
10.3.2	Prostory v přehradním tělese	336
10.3.3	Koruna přehrady	338
10.3.4	Konstrukce z dílců a prefabrikované prvky	340
10.3.5	Odvodnění přehradního tělesa	341
10.4	Konstrukční návrh přehradních typů	343
10.4.1	Tížné přehrady	343
10.4.2	Pilířové přehrady	352
10.4.3	Členěné přehrady	358
10.4.4	Klenbové přehrady	369
10.4.5	Zvláštní typy betonových přehrad	385
10.5	Výstavba betonových přehrad	388
10.6	Zděné přehrady	397
10.7	Zhodnocení betonových a zděných přehrad	398
11	FUNKČNÍ OBJEKTY PŘEHRAD	402
11.1	Základní typy funkčních objektů	402
11.2	Koncepční řešení funkčních objektů	409
11.3	Návrhové průtoky pro dimenzování funkčních zařízení	412
11.3.1	Dimenzování přelivů	412
11.3.2	Dimenzování výpustí	418
11.3.3	Dimenzování zařízení pro převádění vody za stavby	421
11.4	Přelivy	422
11.4.1	Hrazené, nehrazené a pomocné přelivy	422
11.4.2	Vztah typů přelivů a přehradních typů	424
11.4.3	Korunové přelivy	429
11.4.4	Postranní přelivy	434
11.4.5	Boční přelivy	437
11.4.6	Šachtové přelivy	443
11.4.7	Tunelové přelivy	448
11.4.8	Násoskové přelivy	448
11.4.9	Výpusti k odvádění povodní	449
11.4.10	Uzávěry přelivů	451
11.5	Výpusti	455
11.5.1	Hydraulický výpočet spodních výpustí	455
11.5.2	Koncepce a charakteristika uzávěrů spodních výpustí	457
11.5.3	Druhy uzávěrů spodních výpustí	459

11.5.4	Příklady spodních výpustí v různých typech přehrad	465
11.6	Odběrné objekty	469
11.7	Sdružené objekty	471
11.8	Objekty pro převádění vody ze stavby	475
11.9	Tlumení energie vody	483
11.10	Provoz příslušenství přehrad	493
12	PROVOZ PŘEHRAD	497
12.1	Proces porušování přehrad v průběhu provozu	498
12.2	Poruchy a katastrofy přehrad	502
12.2.1	Přehled o poruchách přehrad	502
12.2.2	Významné katastrofy přehrad	504
12.2.3	Katastrofy a poruchy přehrad na území ČSSR	512
12.2.4	Poučení z poruch na přehradách	514
12.3	Udržování, opravy a rekonstrukce přehrad	515
12.3.1	Opravy sypaných přehrad	517
12.3.2	Opravy betonových a zděných přehrad	518
12.3.3	Dodatečné úpravy v podloží	519
12.3.4	Opravy funkčních objektů přehrad	520
12.3.5	Rekonstrukce přehrad	521
12.4	Technickobezpečnostní dohled	523
12.5	Základní metody sledování přehrad	527
	LITERATURA	536
	REJSTŘÍK	541